

Zerre, Kudret Kaleminin Ucudur

“Evet, havanın her bir zerresi, her bir zihayatin cismine, her bir çiçeğin her bir meyvesine, her bir yaprağın binasına girip işleyebilir. Halbuki, onların teşkilatları ayrı ayrı tarzdadır, başka başka nizamı var. Bir incir meyvesinin fabrikası, faraza çuha makinesi gibi olsa, bir nar meyvesinin fabrikası da şeker makinesi gibi olacaktır. Ve hakeza o binaların, o cisimlerin programları birbirinden başkadır. Şimdi şu zerre-i havaiye, bütün onlara girer veya girebilir. Ve gayet hakimane ve üstadane yanlışsız olarak işler, vaziyetler alır. Vazifesi bittikten sonra kalkar gider. İşte müteharrik havanın müteharrik zerresi ya nebatata ve hayvanata, hatta meyvelerine ve çiçeklerine giydirilen suretlerin, miktarların teşkilatını, biçimini bilmesi lazım geldiği veyahut onlar bir bilen emir ve iradesiyle memur olması lazım geldiği gibi; sakin toprak, sakin olan her bir zerresi bütün çiçekli nebatatın ve meyvedar ağaçların tohumlarına medar ve menşe olmak kabil olduğundan, hangi tohum gelse ve o zerrede, yani misliyet itibariyle bir zerre hükmünde olan bir avuç toprakta kendine mahsus bir fabrika ve bütün levazımata ve teşkilatına lazım bütün cihazatı bulunduğundan, o zerrede ve o zerrenin kulübeciği olan o bir avuç toprakta eşcar ve nebatat ve çiçekler ve meyveler envai adedince muntazam manevi makine ve fabrikaları bulunması veyahut mu’cizekâr, herşeyi hiçten icad eder ve her şeyin her şeyini ve her cihetini bilir bir ilim ve kudret bulunması lazımdır veyahut bir Kadir-i Mutlak, bir Alim-i Küll-i Şeyin emir ve izniyle, havl ve kuvveti ile o vazifeler gördürülür.”

Hava, su, toprak ve ateş insanlık tarihi boyunca varlıkların temel unsurları kabul edilmiş, her şeyin bunlardan oluşturulduğuna inanılmıştır. Bu inanış Hippokrates’ten Erzurumlu İbrahim Hakkı Hazretleri’ne kadar pek çok düşünce ve inanç insanı tarafından dile getirilmiştir. Gerçekten de varlıkların aleminde, eşya arasında bu unsurların ayrı bir önemi ve temel görevleri göze çarpmaktadır. Makro alemin temel unsurları olan bu maddeler daha atom içi aleme nazarların inmediği dönemlerde zerre fikrini insanlara yaşatmış olmaları açısından da önemlidirler. Yine günümüz insanlarından atom ya da atom içi ile alakası olmamışların aleminde zerre düşüncesi bu unsurlarla açılabilir. Bu kısımda da, temeli teşkil eden, yapı taşı manaları bu unsurlarla nazara verilmektedir. Risale-i Nur terminolojisinde hava ve suyun “şeffaflık” sırrına mazhariyeti bazı yerlerde nazara verilirken, bu unsurların kendilerini ön plana çıkarmamaları ve “kendilik sınırlarını netleştirmemeleri şeklinde bir görüntü arz etmelerinden dolayı daha genişlemiş bir mana aleminde sergilendikleri ifade edilmektedir. “Hiç”liğe talip olmaları “hep”liği netice vermiş; “yok olmak”la “külli bir varlık” kazanmak sırrına mazhar olmuştur. Hava zerrelerinin bütün hayat sahiplerinin ihtiyacı olması ve her zihyatta görev yapmaları da bunun bir tezahürüdür. Zerrede de benzer bir özellik gözlenir. Her şeyin temeli, herşeyi oluşturan yapı taşı olmasına rağmen, bu güne kadar belirli bir şekle girmiş halini hiç kimse görmemiştir ve bütün uğraşılara rağmen zerrenin bir şekle girmeye karşı direnç gösterir bir hali vardır. Makro alemde bu hale mazhar olan hava ve su gibi unsurlar da her şeyle irtibatlı olmakla zerrelilik manasını yaşatırlar. Bu mazhariyetin gerisindeki sır ise harflilik olmalıdır. Yani kendine ait bir mana ifade etmek ya da sınırlamak yerine kendini gizleyip herşeyi Yaratana ayine olmakla bir külliyet kazanır ve Ehadiyet sırrına mazhar olur. Hava zerrelerinin sürekli bir tarzda bir zihyattan ötekine seyahatleri ve her birinde oranın şartlarına uyum sağlayabilmelerinin gerisinde de büyük bir sır gizlidir. Akciğerlere girerek hayat sahiplerinin bu hallerinin idamesinde görev alan hava, hücrelerde, tekrar çıkışında lisanda, bitkilerin, hayvanların canlılıklarında ve sergiledikleri güzelliklerin oluşumunda rol alır. Sesleri, elektromanyetik dalgaları ileten sayısız radyo, televizyon yayınlarının, uydu haberleşmelerinin, cep telefonlarının trafiğine bir zemin olur. Bu özelliklerinin harika bir şekilde ortaya konduğu On Üçüncü Söz’ün sonundaki “Hüve Nüktesi”nde: “Eğer Sani-i Zülcelal’e verilse, hava bütün zerratiyle Onun emirber neferi olur. Bir tek zerrenin, muntazam bir tek vazifesi kadar kolayca hadsiz külli vazifelerini Halıkının izniyle ve kuvvetiyle ve Halık’a intisap ve istinad ile ve Saniinin cilve-i kudreti ile bir anda, şimşek süratinde ve (hû) telaffuzu ve havanın temevvücü suhuletinde yapılır. Yani kalem-i kudretin hadsiz ve harika ve muntazam yazılarına bir sayfa olur. Ve zerreleri o kalemin uçları ve zerrelerin vazifeleri dahi kalem-i kaderin noktaları bulunur. Bir tek zerrenin hareketi derecesinde kolay çalışır.” Bu noktada kalem-i kudretin ucu olmak özellikleri ile de hava taneciklerinde bir zerrelilik manası ortaya konmaktadır. Bu bir anlamda zerrenin Risale-i Nur terminolojisinde kudret kaleminin ucu olarak tarif edildiğine de bir işarettir. Daha sonra havadaki bu halin tevhide ne kadar parlak bir işaret olduğu ortaya konup, bu kadar karışık vazifelerin üstesinden gelen hava zerreciklerinin adeta bütün iletişim, konuşma, haberleşme ve yeryüzünü kuşatan canlıların çekirdeği, tohumu gibi bir konumda gözüktüğü ifade edilir. Kendinde bu özellikler olmadığı gibi, kendini herhangi bir özelliğe sahip olma eğiliminde olmaksızın ifade eden hava zerreleri herşeyin gerisindeki kudreti, O’nun tek ve misilsiz olduğunu gözler önüne serer gibidir. Ya herbir zerre bütün zerreleri kontrol edebilecek bir ilim ve

kudret sahibi olmalı yada hepsi o ilim ve kudrete sahip bir zatın emriyle hareket ediyor olmalıdır. Birinci ihtimalin akıl ve mantığa uymadığına pek çok izah getirilebilir. Bir şeyin aynı anda hem herşeyden emir alan hem de herşeye emir veren konumda olmasının eşyanın yapısına aykırılığı bunlardan yalnızca biridir. Hüve Nüktesi'nde bu durum şöyle izah edilmektedir.

“Demek, ya herbir zerre ve herbir parça havada nihayetsiz bir hizmet ve nihayetsiz bir ilmi, iradesi ve nihayetsiz bir kuvveti, kudreti ve bütün zerrata hakim-i mutlak hassaları bulunmak lâzımdır ki, bu işlere medar olabilsin. Bu ise, zerreler adedince muhal ve batıldır. Hiçbir şeytan dahi bunu hatıra getiremez.

“Öyle ise, bu sahife-i havanın, hakkalyakîn, aynelyakîn, ilmelyakîn derecesinde bedâhetle, zat-ı Zülcelâl'in hadsiz gayr-i mütenâhi ilmi ve hikmetle çalıştırdığı kalem-i kudret ve kaderin mütebeddil sayfası ve bir levh-i mahfuzun alem-i tegayyürde ve mütebeddil sayfası ve bir levh-i mahfuzun âlem-i tegayyürde ve mütebeddil şuanatında bir levh-i mahv, ispat namında yazar bozar tahtası hükmündedir.”

Zerre ile bağlantılı olarak ortaya konan bu bölümde hava ile irtibatlandırılmış bir “kalem-i kudret” ve “kaderin mütebedil bir sayfası” hükmünde ortaya konmuştur. Zerrelerin tehavvülü gibi havanın esintilerinde, cevalanında da benzer şekilde bir değişim, başkalaşım, halden hale giriş yani tahavvülât gözlenmektedir. Hava, irtibatlı olduğu herşeye uyum sağlaması ve onun işleyişine adapte olması ile bir zerrenin mazhar olduğu özelliklere benzer bir hal sergilemektedir. Bu hal “harfi”liğe ve “şeffaflığa” çok yakındır. Yani kendi gizlenerek varlıkların gerisindeki Vacibü'l Vücut'a işaret eder. Teklikte kesret, vahidiyet içinde ehadiyet halini yaşatır. Aynı hal toprakta da gözlenir. Meselâ, sunî olarak yapılan yalnızca plastik ve naylon malzemelerle görüntüyü benzetmek için yapılan çiçekler için en basit şekli ile bir atölyeye ihtiyaç vardır. Daha detaylı ve komplike ve aynı anda farklı ürünler ortaya koyabilmek için büyük bir fabrika gerekli olacaktır. Yani farklı parçaları bir araya getirip ürün ortaya koyacak bir işletme lâzımdır. Toprakta ise her baharda rengarenk, farklı türlerde yüzlerce bitki boy verir. Sanki atılan tohumun özelliklerini bilip ona göre tavır sergiler bir hal vardır. Tohumdaki genetik şifreler adeta toprak ROM'unda çalışan CD'ler gibidirler. Ancak, ürünler üç boyutlu, elle tutulup, gözle görülen, hatta bunun gibi diğer duyu organlarına da hitap eden şekilde olduğundan tohumları otomasyon sistemi ile çalışan ve çok geniş bir spektrumda farklı hallere uyum sağlayan bir fabrikanın bilgisayar sisteminin CD'si olarak düşünmek gereklidir. Sanki, bütün çiçeklerin, bitkilerin gerisinde mükemmel bir sistem, bir program işlemektedir. Ancak bu işleyiş bir otomasyon tarzında da değildir. Çünkü ürünler tıpa tıp birbirinin aynı bir fabrikadan çıkmış gibi de değildir. Herbirinin kendine mahsus ayırt edici özellikleri olduğundan, herbir unsurun tek tek ele alındığı izlenimi doğmaktadır. Bu durumda ya toprak her tohumu ayrı ayrı tanıyacaktır yada her birindeki programa uygun işleyişleri sergileyecek sistemlere sahip olacaktır.

Toprakta, bu özelliklerin hiçbiri ve bu sistemlerin içinde olduğuna dair en ufak emare yoktur.

Sanki, havanın, suyun, toprağın gerisinde gizli bir el, bir kalem-i kudret işlemektedir. Evindeki saksıda yetişen atlas ve kadife gibi kumaşlar benzeri yaprakları saksıdaki toprağa hamletmek ya da toprakta gizli bir fabrikanın ürünleri olduğunu düşünmek akıl ve mantık denen özelliklerle ne derece bağdaşır?

O zaman herşeyin aslı, bir kudret kaleminin çizdiği resimler gibidir. Bir Kadir-i Mutlak, bir Alim-i Külli-i Şeyin elindeki bu kalem, kudret mürekkebi ile yazarken ucu bazan ince ve zerreler, atomlar şeklinde, bazan da daha kalın hava, toprak, su şeklinde yazıyormuş gibi gözükür. Herşey O'nu ifade eder. Bazan bir kıpırdanış, bazan tatlı bir tebessüm, bazan nesim-i sonbahar, bazan zemini süsleyen cennet bahçeleri, bazan semayı tezyin eden mücevherat misali yıldızlara dönüşür. Bazan da beşeri tatlı nağmelere dönüşür bu ifadeler.